Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 515904

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82855/70

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Urk	Urk	Flevoland

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Urk	B			7273

*Omschrijving***

Inleiding

De achter een scheepswerfje, bij de haven gelegen voormalige SMEDERIJ is in het eerste kwart van de twintigste eeuw waarschijnlijk gebouwd als woonhuis. Een procesverbaal van de hinderwet d.d. 16-8 1928 maakt melding van een nieuw te bouwen smederij 'ten westen van de woning van K. van Eerde*, wijk II no. 26', de straat en het huisnummer van het betreffende pand. Hieruit kan worden geconcludeerd dat niet het pand Wijk 2 nr. 26 als smederij is gebouwd, maar dat het belendende kavel hiervoor was bestemd.

Het door een ambachtelijk-traditionele bouwtrant gekenmerkte pand heeft (mogelijk in plaats van de nieuw te bouwen smederij) lange tijd de functie van smederij gehad.

*Kornelis van Eerde, timmerman te Urk.

Omschrijving

Het pand is opgebouwd vanuit een aan de voorzijde (straatzijde) trapeziumvormige en aan de achterzijde rechthoekige plattegrond. De in rode baksteen, met accenten van gele verblendsteen, opgetrokken voormalige smederij is verdiepingloos en staat onder een met verbeterde hollandse pannen gedekt zadeldak. De noordelijke kopgevel is een tuitgevel met op de begane grond een deur en drie dichtgetimmerde getoogde vensters met zesruits ijzeren ramen en onderdorpels met afzaat. Alle gevelopeningen staan onder segmentbogen van verblendsteen. De originele, opgeklampte deur rechts in de gevel staat onder een bovenlicht. Ten hoogte van de dakaanzet is de gevel voorzien van uitkragende schouders.

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 26 april 2024

In het gevelvlak tussen de schouders bevinden zich drie smeedijzeren sierankers. De geveltop bevat een onder een rollaag staand rechtgesloten zoldervenster met zesruits raam, alsmede een rand met decoratieve metselverbanden en een uitgemetselde rollaag. De tuit (tenant) heeft een aanzet van verblendsteen (klimmend keper) en is voorzien van een sieranker. De beide zijgevels zijn blind. Aan de westelijke gevel zijn nog de oorspronkelijke smeedijzeren gootbeugels bevestigd. De achtergevel is een puntgevel met houten windveren en gevelteken (makelaar). De gevelopeningen zijn van links naar rechts: een thans dichtgetimmerde deur met rechtgesloten drieruits bovenlicht onder rollaag en twee getoogde vensters als die in de voorgevel. Tussen het linker venster en het onder rollaag staande zoldervenster bevinden zich twee smeedijzeren sierankers.

Waardering

De voormalige smederij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde.

- De voormalige smederij heeft cultuurhistorische waarde vanwege de bijzondere functie die het tot in de jaren tachtig van de twintigste eeuw heeft gehad.

- Het pand is van architectuurhistorisch belang vanwege de sobere, maar voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving.

- Het pand heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan het begin van een straatwand, waardoor het tevens beeldbepalende kwaliteiten heeft.

- Het pand is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid van het exterieur.

- Het pand heeft bovendien zeldzaamheidswaarde als voormalig onderkomen van een zeldzaam wordende bedrijfstak.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis